

Svatodušní zamyšlení o duchovním prameni z nitra

„Jestliže kdo žízní, ať přijde ke mně a pije! Kdo věří ve mne, proud živé vody poplyne z jeho nitra, jak praví Písmo. To řekl Ježíš o Duchu, jež měli přijmout ti, kteří v něho uvěřili.“

Janovo evangelium 7,37-39

Sestry a bratři,

v přípravě a prožívání svatodušních svátků máme být bdělými, očekávajícími a toužícími po Boží blízkosti. Jako věřící jsme ve svém životě zakusili různé zkušenosti, kdy jsme se radovali a těšili z Boží blízkosti, ale naopak také chvíle vědomí Boží vzdálenosti. Ať jsou naše duchovní zkušenosti jakkoli bohaté, stále máme být otevřeni tomu novému, co nám Bůh připravuje, zaslibuje, nabízí a dává. Boží Duch je jako holubice, která přilétá a setrvává v místech pokoje. Je jako světlo, které máme chránit a nést. Je jako pramen, který vysílený a žíznící poutník najde během cesty, když už to nejméně čeká.

Výrok z evangelia Ježíš pronesl, když vystoupil v Jeruzalémském chrámu. Bylo to při slavnosti stánků v den, kdy kněží přinášeli z pramene do chrámu vodu, vylévali ji k oltáři a vyslovovali prosby za vláhu zajišťující život. Tento Ježíšův výrok je jedním z Ježíšových svatodušních zaslíbení, která nacházíme v Janově evangeliu. Evangelistou Janem je přímo řečeno, že tento Ježíšův výrok o prameni z nitra věřících je zaslíbením daru Ducha svatého. Neboť Ježíš nebyl ještě oslaven a Duch nebyl učedníkům darován (J 7,30).

Během pozemského života Ježíše neměli v sobě učedníci Ducha Božího, Ducha Kristova. Jednali v různých situacích podle své představy, podle lidských měřítek a pohledů. Na Ježíše nahlíželi jako na někoho zvnějšku, s kým se sice setkávají, hovoří s ním, ale přesto nikoli tak, že by s ním v hloubce svého nitra byli propojeni a sjednoceni. Museli ještě projít Velikonocemi – potupným i vítězným křížem, vzkříšením a vzdálením se od Krista, a teprve potom může přijít seslání Ducha svatého. Jak to vyslovuje apoštol Petr ve svém kázání o letnicích podle svědectví Skutků apoštolů: „Ježíš Kristus byl vyvýšen na pravici Boží a přijal Ducha svatého, kterého Otec slíbil, nyní jej seslal na nás“ (Sk 2,33). Při promýšlení Ježíšova výroku proneseného v Jeruzalémském chrámu vidíme, že je zaslíbený Duch či vnitřní životodárný duchovní pramen vázán a spojen s Ježíšem. Z toho je zřejmé, že ukřižovaný, vzkříšený a oslavený Pán je nositelem a zprostředkovatelem tohoto Ducha. Duch svatý a Ježíš jsou spjati. Ježíš říká: „Jestliže kdo žízní, ať přijde ke mně a pije! Kdo věří ve mne, proud živé vody poplyne z jeho nitra.“

Můžeme zde rozpoznat tři kroky cesty k duchovnímu životodárnému prameni. Tím prvním je touha. Není to povrchní zájem, ale opravdová hluboká vnitřní touha, duchovní žízeň. Je to vědomí nedostatku duchovního nápoje, občerstvení a vláhy. Jak je to vyjádřeno v Žalmu 42: „Jako laň dychtí po bystré

vodě, tak dychtí duše má po tobě, Bože!“ (Ž 42,2). Je to bytostná touha po Bohu ve vnitřní prázdnotě a vyprahlosti. Ale tato touha může v nás být skryta nebo nahrazena jinými přáními a tužbami, které pro nás v některých chvílích a údobích života mohou být přednějšími.

Tato touha není neurčitá, ale je zaměřena k Ježíšovi, ve kterém je nám skrytý Bůh blízký. A tím se dostáváme k druhému kroku, kterým je naše orientace, naše vykročení, naše aktivita. „Jestliže kdo žízni, ať přijde ke mně,“ zve nás Ježíš. Smíme přicházet k Ježíšovi, který nás zve a volá. Co to konkrétně znamená „přicházet k Ježíšovi“? Znamená to přicházet k němu s modlitbami, přicházet do kontaktu s jeho slovem a životem. Přicházet do společenství konkrétní církve, neboť církev je Kristovým tělem.

A to třetí je víra, důvěra. „Kdo věří ve mne,“ slyšíme z úst Ježíše. O něho má být opřena naše víra.

Všichni, kteří touží, hledají Krista a přicházejí k němu, otevírají mu svá srdce a důvěřují mu, ti všichni jsou pod velkým zaslíbením Ducha svatého a na ně se vztahuje.

Jestliže je v Ježíšově výroku užit obraz vody, pak je tím vyjádřeno, že jako pro život potřebujeme nezbytně tuto čistou průzračnou tekutinu, tak pro svůj duchovní život potřebujeme vláhu Ducha svatého. Tento Duch svatý je Kristovou láskou. Máme v sobě nalézat tento vnitřní duchovní pramen Kristovy lásky a dávat mu prostor. Někdy je v nás skryt hodně hluboko a někdy je překryt jinými city a hnutími mysli a někdy jako by vyschl. Přesto existuje.

Tento Ježíšův obraz vnitřního průzračného čistého pramene souzní s výpovědí apoštola Pavla Římanům. Boží láska se rozlévá do našich srdcí skrze Ducha svatého, který nám byl dán“ (Ř 5,5).

Kéž je v nás opravdová touha a žízeň po Boží blízkosti!

Kéž stále s pokorou a velkou vděčností přicházíme k Ježíšovi!

Kéž mu plně věříme a důvěřujeme mu!

Ať i my můžeme porozumět a zakoušet platnost Ježíšova zaslíbení a nalézat vnitřní nevyčerpatelný duchovní pramen Boží lásky.

L.P. 2018

Tomáš Butta
patriarcha